

Чөл олох

ЧЭБДИГИРДЭР СОЮЗ ТЭРИЛИННЭ

Олунньу 21 күнүгэр 16 киһилээх Нам улутун делегацията Дьокуускайга «Чэбдик, доруобай олоду — оҕолорбутугар уонна төрөөбүт Сахабыт сиригэр» дигэн девизтээх республиканскай форумна кытынна. Манна Түбэ нэһилиэгиттэн, тирэх нэһилиэк буолаарыттан, сэтгэ киһилээх делегация кытынна о. и. үс ыччат, биэр үөрэнээччи, Хатырык нэһилиэгиттэн 7 киһи, улус кииниттэн икки киһи кытынна. Күн аңарыгар пленарнай чааска бэрт элбэх кэрэхсэбиллээх сонуннары иһиттибит.

Норуоттар генофондаларын харыстыыр департамент директора В. К. Кириллина форуму салайда уонна ытыгыла турар үлэлэр хаамыыларын билиһиннэрдэ. Саха тэриллибит Правительственной межведомственной дирекция директора Н. С. Сивцева, Айылҕа харыстабылын министрэ В. Г. Алексеев, ИДМ министрин солбуйааччы Левицкэй, Ил Түмэн депутата Р. С. Гурьева уо. д. а. билигин олох ирдэбиллэр, 2000 сыл түмүктэрин ХХI үйэ киһитин сайдытын соруктарын о. д. а. тустарынан бэрт элбэх сонуннары кэпсээтилэр, сороктары тиэртилэр.

Эбиттэн киһиэ 5 секцияга араасан үлэ барда, түмүккэ секцияларга элбэх этиилэр кириртээрэ бэлиэтэннэ. Форумга 500-тэн тахса делегаттан 300-чэкэ ыччат, үөрэнээччи кыттыбыта кэрэхсэнэр. Элбэх сибидэй этиилэри киллэрдилэр, арыгылаанын, табахтаанын, наркомания, уопсайынан куһаҥан дьялыктартан араас кыһалга ыччаттар, оскуола үөрэнээччилэрэ бэйэлэрин санааларын тирдирдиргир, холобура, пиибэ, табах оскуола, үрдүк, орто үөрэх заведениеларын таһыгар атыыланьыыларын бобору, пиибэ, арыгы, табах бородууксуйалары бары рекламалартан таһаарга эртилэр.

Форум бүтэһигэр 9 киһиттэн састааптаах республиканскай чэбдигирдэр Союз тэрилиннэ уонна ытыгыры сурук бигэргэннэ.

Дьокуускайга медьытрезвителгэ тутуулан сыгыыга куораты кытта үс улуту ааттаабыттарыгар Нам улутунан 364 киһи тутуулан сыһыт, бу истэргэ олус куһаҥан. Онон бэйэ бодотун тардыныыга турун ХХI үйэ республикага ылыныллыбыт чэбдик-доруобай буолуу иһин хамсааһыҥҥа кыттан, республикага ылыныллыбыт доктрина 5 салаа хайысхаларын туолууттар улуска киэн программа ылынан үлэлэһиэрин.

Р. ЛУКИНА

АЙЫЛҔАЛЫН АЛТЫС

Учуутал - Иванов Порфирий Корнеевич 50 сыллаах уһуруктаах үлэтин түмүгэр «Орфоком» (Детка) системаны түс бэйэтин этинэн-хаанынан киһи үс кута чөл буолууна ханнык да ырыыга бэриммэтин дакаастаабыта. Дьонго куруук туһаны аҕалар сыалтан дууһата салгыҥҥа хааларын курдук дьарыктаммыта. Киһи үөрэтин салҕааччылар, эттэринэн-хаанынан ылынааччылар ону билинэлэр. Ононор, учуутал үлүдү, илэ дуу курдук кэлэн кэпсэтэрин туһу-

нан кэпсээтилэр. Биэр чугас доҕорум манньк кэпсээн турар. Киһи өҥө эмискэ былдьанан, онтон сылтаан ыйы-ыйынан аһы уу утахтаммыт, өҥүн угуоҕар итирэ-итирэ тахсар буолбут, сороҕор онно халлаан сырдыар диэри суланар эбит. Арай биридэ нухарыйан барбыт бадахтааҕа, онно биэр күөх характаах, доруобай барыйы, сирэйэ бүтүннүү түү нуучча киһитэ кэлэн үүрбүт. Үүрүүбүт даҕаны ханнык да куттааһына, күргүйэ-көбүтэ суох олус боростой буолбут. Сымнаҕас будь-

урхай сирэйин саба үүмүт баттаһын быһыынан хараһынан кэпсэпит. Киһи унуоҕар куруук сыдыар, ордук саас, сайын, күһүн, дьыл улаһыйар кэмгэр буортулаарын туһунан, бэйэни кыана туттар туһунан, онтон да атыны ол харахтар эпиптэр. Ол нуучча былыт буолан соҕуруу диэки уста турбут.

Онтон ыла атаһым киһи унуоҕар мээһэ сыдыыбат буолбут. Кэлин арыгы да иһэрин быраһыт. Бэйэм өйдөөһүммүнэн ол Учуутал дууһата буолуон сөп курдук. Бэйэ доруобуйатын тупсарыыга Учуутал үөрэтин биэс быраабылатын булгуччу тутуһу көдүүһү аҕалар.

Магһаһытынан, сарсыарда уонна кизһэ тымны уунан (айылҕа уутунан) суунуу.

Иккиһинэн, дьонго доруобуйаны баҕары. Билэр, билбэт дьонун кытта дорооболос.

Үсүһүнэн, ингэсээх буолума, кыамматтарга көмөлөс. Умнаһыты да тумнума. Ис сүрэххиттэн онор.

Төрдүһүнэн, ачыктааһыны кыана тутун. Наһаа тото аһаама. Аһылыгы, ордук өрөбүлгэ, быраанынньык курдук санаа. Саатар 24 чаас тулуйа үөрэн.

Бэһининэн, сиргэ силлээмэ-хаактаама. Сири төрөппүт ийэн кэриэтэ көр. Арыгыны иһимэ, табаҕы тардыма.

Дьэ, бу биэс быраабылаҕа Учуутал 12 быраабылаҕа барыта кириэр. Учуутал үөрэтинэн ордук ыалдыар дьон дьарыктаналлар. Киһи айылҕаттан үчүгэй да, куһаҥан да өттүн ылыаһына доруобай буолар. Дьарыктанар дьон үксэ сарсыарда суунар (хаарынан, уунан) онтон кизһэтин суунары умнуулар. Хайаатар да кизһэтин суунары умнууоха. Өбүгэлэрбит баһаарыттан айылҕа суруллубатах быраабылаларын бэйэлэрэ да билбэтэринэн тутуһаллар эбит. Ол курдук, көлүччэ ууттар сууналлара. Хаарынан аалыналлара. Танас да суобуттан күһэллэн, оҕолор, улахан да дьон атах сыгыныах сиргэ үктэнэллэрэ. Балаҕаннара буор муоста этэ буоллаҕа. Айыылартан үгүстүк көрдөһүллөрө. Онтон Учу-

утал үөрөҕөр көрдөһүү сүрүн миэстэни ылар. Саха киһитэ көрсө эрэ түстөр дорооболоһор идэлээх: илиитин биэрэн, тонхох гыһан, сана таһааран.

Аны аас-туор кэмнэр. Төһөлөөх тулууа сатааһын баарый. Дьадаҥы олох, сэрин, сут дьыллара. Сиргэ силлииртэн туттуна сатыыллара. Сир ийэбит кэриэтэ. Ама ийээр силлиэн дуо?

Уһун үйэлээх сэрии ветерана Протопопов Н.Н. киһини эдэр эрдэҥи ирибит киһи дэнээччи алҕабытын туһунан кэпсир. Киһини көрсө таарыйа иирэр бараахха сылдьан биэр киһини кытта кэпсэпит. Ол киһитин баһаарга көрсө түспүт. «Алаады сиэхтин баҕарабын» -- диэбит. Николай Никифорович 5 улахан баҕайы алаадыны ылан биэрбитигэр киһитэ олус үөрбүт: «Маны барытын кыайан сиэбэппин. Бири эри сиэр кыахтаахпын» -- дири-дири алҕабыт, уһун үйэлэнэргэ, дьоллоох буоларыгар баҕаран далбаатыны хаалбыт. Армияга сырыттаһына табаарыс нууччалара кыаммакка, умнаһыкка хайаан да тугу эмит ис сүрүттэн биэрэригэр сүбэллиллэр эбит. Улуу норуот дьон муударайдарын сөҕөр. Кыаммат, кыһалҕалаах кыраны да дук гынааххына ис сүрүттэн үөрэн алгыы хаалар. Николай Никифорович арыгыны хаһан да итириэр диэри испэтэ, киэн көбүстөҕө үһү. Оҕоннор көпсөөнүн истэ олорон Учуутал үөрөҕөр тэҥни көрдүм уонна сөп түбэхтэригэр сөхтүм. Уһун үйэлээхтэригэр айылҕаны бары да олус таптыыр, харыстыыр дьон буолаллар. Саха итэҕэлин ылыммыт, онно тирээрбит кырдыаҕастар.

Хамаҕатта элбэх хайысхалаах «Доруобуйа» орто оскуола (дир. Габышев Г.Ф.) үс күүсүт чөл буоларыгар элбэх өрүттээх үлэни ытыарга былааннаан, айылҕаны таптааччы М.М. Харатаалы «Чэбдигирди балаҕанын» тутарга кизн көрүүлөрдөөх. «Чэбдигирди балаҕанын» тутууну нэһилиэк общественноһун дүүлүгэр туруоран 2000 үтүө дьыаланы салгы «Саха сирэ ХХI үйэ» девизтээх хам-

сааһыҥҥа үлэ былааньгар киллэрбит киһи дигэн былаань өйүөхтөрэ дигэн эрэнэбин. М.М. Харатаалы «Чэбдигирди балаҕанын» туһунан сиһилии сырдатара буоллар дигэн баҕа санаанан аһынньым.

П.К. Иванов «Орфоком» үөрэтин дьарыктанар буоллааһына, ону спордуна дьарыгырыыга бул-куйума. «Орфоком» киһини космоһы, сири кытта сиэбэстиир. Салгыны үөһэттэн эҕирийэн ылаһын уонна бэйэҥ нөҕүө ытыаһын. Эһи сыгыныах сиргэ үктэнэн тураһын уонна ууну эмискэ куттаһын. Өртурбаккын (1-2 мүн.) Аны ачыктааһыны саҕалыах иһинэ уонна бүтэн баран Учууталтан көрдөһөбүн салгыһынан тыынаһын (үөһэттэн ылан) Салгыһынан хайдах эр аһыыр курдук тыынаһын. Учуутал үөрэҕэ ханнык баҕарар ыарыыттан эмтиир күүстээх. Таблетка эминэн туттуо суохтааххын. Боруобалаа, кэмсиниэн суоҕа. Биһиги өбүгэлэрбит үс куттарын толорунаары былыр-былыргыттан тымны уунан тутталлара (сууналлара), хаарынан ыныкэриналлэрэ биллэр, үгүс ыарыһы ачыктааһынынан эмтииллэрэ, балаҕаннарын муосталаабаттара, ичигэс туалеттара хотонноро этэ.

Биһиги кыра сырыттаһыгына Ядрихискай Роман Ионович дигэн эдэр уол хойукка дьылы сөтүөлэтэрэ. Оттуу сылдьан ыалдыбыт оҕо суох буолара. Сүүрдэрин, хаарынан сууннарабын үгүспүт сөбүлээбэт буолара.

Билигин аҕыс уоннарыттан тахсыбыт оҕонньоттор, эмээкситтэр уһун үйэлэнэри, оҕолорун, сиэннэрин өссө итиһээрди доруобуйаларын чэбдигирдэр иннигиттэн «Орфоком» дьарыктаналлар уонна сүүс саастарыгар тийэргэ эрэллээхтэр, онно дулуһаллар.

Айылҕа көмөтүнэн үс куттары толоруналлар. Учуутал айылҕа бэйэҥ миэстэҥи буларгар ытыгар.

Николай НИЛОВ

Кэрэ эйгэтигэр

КУЛУУП - НЭҢИЛИЭННЭЭНИ ТҮМЭР КИИН

Ааспыт сыл биһиги 1 Хомустаах нэһилиэгиттэн 20-чэ буолан Чурапчы улутунан уопут атастана, ыалдыытыгы сырытыбыт. Чурапчы дьон «2000 үтүө дьыала» хамсааһыҥҥа көхтөөхтүк кытталларын илэ характыгынан көрөн, «Норуот күүһэ - көмүөл күүһэ» дигэн этии чакчтын итэҕэйэн, сөҕөн-махтайан кэлибит. Хас сылдыбыт нэһилиэгиттэн аайы норуот тутуутун өрө тутан, дьаһалталар баһылыктара дьону сатабыллаахтык түмэн, туһалаах дьыалаҕа туруоран сүрдээх үлэни ыһыттыллар хаарахха быраһыллар. Төлөй нэһилиэгэр таас оскуола тутуутугар олохтоохтор биридии сүөһүнү биэрэргэ быһаарбыттара да элбэти этэр.

Бэйэм культура үлэһитэ буларбынан ол өттүн ыллаахха, культура дьыалар үксэ типовой тутуулаах буоланнар сүрдээх киэннэр, араас тэрээһини ытыгар табысастаахтар.

Кулууп нэһилиэнньэни түмэр соҕотох киһи, киһи турута, көстүүтэ - бу нэһилиэк сиэркилэтэ дигэн дьон аһыгы олоххо эпиптэтир гына, аппараттаранан, уотунан-күһүнэн хааччылыгытыгарыттан киһи сөҕөр. Үлэлэрин хайысхата биһигиттэн туох да уратыта суох, олорон сири-ниэн үлэли олоролор, арай аҕа сүбөтэ күүскэ үлэлиир эбит. Чөл олох иһин улахан хамсааһын тахсыбыт. Бүтүн нэһилиэгинэн арыгыттан аккастанан олоролор, орто саастаахтар испэтэрин кэриэтэ. Бааһына хаһаайыстыбалар, тэрилтэлэр кулууп ытыгар үлэтигэр сүрдээгин кытталлар. Мундуйага бааһынай хаһаайыстыбалар бэйэлэрэ Саха Дьылга кытыһан сүүйүүдүлээх лотерея оонньооптуттар. Ким биэр сыарҕа маһынан, биэр тонна отунан, биэр куул хортуппуһунан, диванынан, кириэһилэнэн кытыһан онорбуттар, киирбит үп ыһах тэрээһинигэр туһаныллыбыт.

Чурапчыттан характы арыллан үлэтигэр сана сүүрээһини киллэрдилэр. Ол курдук биһиги, кулууп үлэһиттэрэ, 1 га сир ылан, нэһилиэнньэ ытыгыры таһааран, хортуппу хомуйан олордубуттук. Күһүн ону хомуйан сорогун атыы-

САЙДАМ ЫРЫА АРГЫСТААХ

Үйэлэр ыһыһылаа чакчыбэлиэ, үгүс элбэх событиелардаах. Билигин көлүөнэлэр араас чарылхай, умнулубат түгэннэри биллилэр. Ол курдук, А. Ф. Шестаков аатынан улустаабыт Култура киһини уусуран самодеятельноһун актыыбынай артыыстар, тойуксуг, оһуокайдыт, норуот ырыаһытын аатырбыт Афанасий Афанасьевич Винокуров бийыл самодеятельноһун кыттыбыта 40 сылын бэлиэтиир.

Кини 70-с — 80-с сылларга оройуон чизһин республикаҕа элбэхтик көмүскээбит киһи туттар киһитэ. Эмиэ итиннээх хабааннаах артыыс, норуот ырыаһыта, талааннаах Семен Петрович Алексеев бийыл күһүн 55 сааһын туолла, кини спортсмен, сайаааччы, тренер быһыытынан 70 — 80 сс. киэнник биллибитэ.

Эргичи талааннаах буолан, өссө Джунаҕа тийээн үөрэнэн, норуот эмчитэ сана, сонун дьыаланан дьарыгынан, өссө предпринимателлэн, бааһынай хаһаайыстыба тэриинэн инникигэ дулуһар.

Улуу таптыыр «көмүс күэмэйэ» Егор Васильевич Барамыгин уонна спорт урукку «сулуһа», ырыаһыт Шахир Архипович Белюсов иккиэн 55 саастарын томтойо туолан, олохторун орто омурданаарыгар үктэннилэр.

Биһиги, уус-уран самодеятельность салайааччылары, бэйэбит талааннаах толорооччуларытын, бастын артыыстарытын кэрэ-бэли дааталарынан, үбүлүүдүдээх сылларынан истинник эрдэлээн туран, өссө да айар талааннарынан Намнарын дьонун-сэргэтин үөрдэ, күндүлүү сылдылларыгар баҕарабыт.

Бу ааттаммыт табаарыстар үлэһиттэр уонна үлэлиир тэрилтэлэригэр бастын тэриэччилэр, актыыбыстар, общественниктар, норуот астынар, сөбүлүүр дуола. Ханына да кэрэмэс дьон тула киһи мустар, тоҕуоруйар, уопсай үөрүүгө кытыһар.

Уус-Алдан талааннааҕа А. А. Винокуров эдэрди эрчимнээх, эйгэ-сайаҕас майгытынан, үтүө үлэтин эрдэргэ холобур буолар, 40 сыл сценаттан түспэтэх бастын дэ-

гиттэр ырыаһыты үтүктүн, холобурун батыһын. Киһи уонна норуот ырыаһытара С. П. Алексеев, М. Н. Елисеева тула Нам олохтоохторо «Оһуокай» түмсүүтүгэр кыттыһын, эдэр үлэһити, С. Зверев аатынан медалист В. С. Николаевы өйөөн.

Манна даҕатан эттэххэ, РФ норуотун үөрэтириитин туйгуна, олохтоох поэтесса, мелодистка, дэгиттэр ырыаһыт Мария Николаевна Елисеева сыл үбүлээрэ, бийыл айар үлэтин үгэтигэр сылдьар, киһи тохсунньу 31 күнүгэр 55 сааһын үөрөкөтө бэлиэтээтэ.

2 №-дөөх детсад (сэбиэдиссэй) РФ норуотун үөрэтириитин туйгуна А. С. Федорова) коллективин «Долгуйаана» вокальнай ансамбля ХХ үйэ бүтэһик дебютана, «ХХ үйэ ырыалара» село уонна улус конкурсун диплома бэйэтин айар үлэтин ситиһиллээхтик саралаабытын бэлиэтээн туран, чарылхай талааннаах тутуу киһитигэр М. Н. Елисеева айар үлэтигэр биэ тирэх буолан, инникитин да сайдам ырыа аргыстаах сылдыһыҥҥа дигэн улус киһини атын тэрилтэлэрин дьонун ытырабыт.

КҮҮСТЭЭХ КУОЛАҤЫНАН

Анна Иннокентьевна Ефимова ыраах Халыма кыһа улуту Туймаада хототун нүөл сиригэр, талыталба Нам буоругар кэлэн олохсуйбута номнуо 40 сыл буолла. Аны кыһы манна улахан эдьийин фельдшер Матрена Иннокентьевна Попованы батыһан, эргизэн үлэтигэр дьолун булан, бастын үлэһит, үтүө ырыаһыт быһыытынан биллибитэ ыраатта.

Киһини Култура дьээтин самодеятельноһугар кытыһаннаары оччотооҕу худрук А. Ф. Шестаков сана киһини таба көрөн, кулуупка 1960 сыллаахха ытырдыта. Онтон ыла Анна Иннокентьевна кулууп аанын «сапат» актыыбынай общественник, хор, ансамбль бастайааннай кыттааччыта үгүс республиканскай фестивалларга кытыһа, араас талааннаахтары кытта алгыста, элбэхтик кэллэ-барда, гастролга да сырытта.

Эргизэн систимэтигэр үлэлиир кэмгэр райПО коллектива Е. В. Соколова, Ф. К. Протопопов, В. П. Федоров салалталарынан уус-уран самодеятельноһун бэйэлэрин ыччаттарын көбүлээн, тэрийэн оройуонга биллэр үчүгэй үлэлээх партиянай, комсомольскай, профсоюзнай тэрилтэлэр бааллар этэ. Ол туһунан этиги бары бэркэ билэбит.

Мин кэпсир киһим холобурун сылдьар коммунист, бюро, райком чилиэнигэр тийэ үүммүтэ, үлэтигэр ураты бэринилээх, туохтан да аккастаммат, күнү быһа атаҕар туран үлэлээн баран, киһэтин Култура дьээтин репетициятыгар тийээн, 2-3 чаас ыллаан, үгүс элбэх мероприятиялары ытыгыга күүһэ баарынан кыттан көмөлөһөр идэлээтэ. Республиканскай ЭЙФ фондатыгар хаста да ыйдаагы хамнаһын, кэлин пенсиятын утан, Саха АССР ЭЙФ Комитетын знагынан наараадаламмыта, коммунистическай үлэ ударнига.

Анна Иннокентьевна төһө да пенсияҕа таһыстар сцена ветераннары «Ийи» кулуубутгар сөбүлээн сылдьар, култура сайдарыгар быһааччы кыттан, дьон биһирэбилин ытыаһын ылар. Киһи ыраас тембрдаах күүстээх сопрано куолаһынан хортан, ансамблтан солистка тийэ үүннэ. «Нургуһун» вокальнай хоровой коллективка тэриллиэтигэр сылдьар биэр бэринилээх ырыаһыт, култура пропагандиһа дьээһинэ омул буолбат.

Ол курдук, дьүөгэтинэн Р. Н. Байрактын билиннэ диэри «Кыһыны атаарыыга» бастын частушкаһыттар, карнавал актыыбынай кыттааччылары, ытыгыгы сылдьан бэйэлэрин талааннарынан кэлин биэ сылга кырдыаҕастар, инбеллигтэр күннэрин куруутун киэргэтэн, киһилэр махтааларын ылааллар, атыттарга холобуру көрдөрөллөр.

Бийыл Анна Иннокентьевна уус-уран самодеятельноһун кыттыбыта 40 сылын бэлиэтиир, бу кэрэ-бэли даатанан вокальнай-хоровой коллективтыгэр актыыбынай кыттааччытын эрдэлэбит, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны баҕарабыт.

Ф. ЛУКИНА, ИМК методиһа, хормейстер

Саха сиригэр комсомол тэриллибитэ 80 сылыгар ААЛАЙ УОТТААХ СУЛУҤУМ, АЙАР ТУТАР СУОЛДУТУМ!

Эн комсомол -- мин дьолум!

УЛУУСКА КОМСОМОЛ ТЭРИЛЛИИТЭ

Саха Республикатыгар комсомол тэриллибитэ 80 сылын (2001 с. муус устар 3 күнэ) туолар. Биһиэхэ эмиэ ити кэмгэ тэриллибитэ. (1921 с. кулун тутар).

Улуус бастакы комсомолецтара Иван Посельская, Георгий Посельская (Үөдэйдэр), Петр Игнатьев (Куһаҕан Ыал), Тимофей Охлопков (Хамаҕатта), Семен Ощепков (Маймаҕа), Тимофей Кулаковская (Хатырык), Петр Федоров (Бөтүг), Афанасий Петров, Афанасий Кривошапкин (Таастаах) этилэр.

Комсомольскай ячейка 20-с сыллаах бастакы секретардарынан И. Кымов (Посельская), П. Игнатьев, Т. Охлопков, И. Гаврильев, З. Никифоров, Ф. Винокуров, М. Степанов буолбуттара.

20-с сыллар үлэлэрин хайысхалара: саҥа олох иһин сэриниэ кыттыгы, 1924 с. улууска пионерскай тэрилтэни тэрийиэ, ыраас олох тэнини, бастакы табаарыстыбалары, коммуналары тэрийсиги, үөрэҥ суохтары үөрэхтээһингэ (ликбез) туһаайылыбыттар.

Саҥа олох иһин олохторун толук уурбуттар ортолоругар бааллар, холобур Тимофей Охлопков Тулгач сэринитигэр билээн түбэһэн, кыыллыы өлөрүллүбүтэ, Тимофей Кулаковская, Нигматуллин Киллэмгэ ытыалаһыыга, Семен Ощепков Киллэмгэ бааһыран баран, куоракка эмкэ кириэн өрүттүбэтэ, Афанасий Петров Сизгэн Күүлгэ ытыалаһыыга өлбүтэ, Петр Федоров Чурапчыга өлөрүллүбүтэ, Георгий Прибылых Уус-Майа сиригэр

Күпкэ разведкаҕа сылдьан албутэ, Файзулин, Минияров, Трапезников Куонда Кириэс элиэниэтигэр өлөрүллүбүттэрэ, икки кимнээҕэ биллибэт комсомолецтар өрүскэ харабылга олорон, тоҥон өлбүттэрин туһунан кэпсээн баар.

Нам ситэтэ суох орто оскуолатыгар 1924 с. күһүн учууталлар Е. Д. Азарова, Ф. Г. Дьяконов салайылыларынан бастакы пионерскай тэрилтэ тэриллибитэ.

Комсомолецтар, ыччаттар «Браас олох» иһин хамаһанын көүлээбиттэрэ. Онно хотону дьийтээн араарыы, таһара, абааһы итэҕэлэрин туоратыы, сүүйсүүлээх оонньуулары бобуу, бириднн киһи туспа суунар, аһыыр тэриллээх буолуутун ирдээһин уо. д. а. кириэллэрэ.

Үөрэҥ суохтары ааҕар, суруйар ыччаттар, кыра да оролор улахан дьону ааҕарга суруйарга үөрэтэллэрэ. 30-с

сыллар ортолоругар диэри онук үөрэтэн, аахпат-суруйбат улахан дьон ахсаана оройуонга лаппа арыйабыта. 1006 киһиттэн 827-тэ программаны толорбута. Ити үлэ 128 ыччат үлээбиттэртэн 50-тан тахсата туох да төлөбүрө суох үлээбиттэрэ.

1929 с. диэри улууска бири уопсай ячейка баара. Онтон түөрт тус-туспа ячейкалар тэриллибиттэрэ. Кинилэр бэйэлэрэ туспа бюролаах этилэр. Бары Куонда Кириэстэри бюоро ба бэриналлэр. Сүрдээх көхтөөх, үлэлиир-хамсыыр, тэрийэр баҕалаах комсомолецтардаах этилэр. 1 Хомустаахтааҕы (Үөдэйи), 1 Хомустааҕы, Никольскайы, Партизаны хабаан) секретарь Колесов Николай Степанович 1 этэ. Комсомоллара: Шестаков М. Д., Аргунов М. И., Яковлев Н. И., Лиханов Н. Л., Окочешников П. Л., Иванов И. С., Софронов М. И., Сысолетин А. Ф.,

Эверстов П. Н., Зырянов А. Н. уо. д. а. бааллара).

Куонда Кириэстэри (Нам селотун урукку аата) (Хамаҕаттаны, 2 Хомустааҕы киллэрэн секретарь Степанов Михаил Яковлевич буолбута. Комсомоллар: Степанов К. А., Никифоров З., Овчинников С. С., Макаров И. М., Гаврильев И. С., Суздалов П. П., Никитин Д. А., Жиркова Г., Рехлясов И. И. уо. д. а. баар этилэр.

Хатын Арыытааҕы (Бөтүгү, Кыһыл Дэрэбинэни, Аппааныны түмэн) секретарь Винокуров Гаврил Прокопьевич, кэлин Сивцев Тарас Дм. үлээбиттэрэ. Комсомоллара: Сивцев С., Кайгородов В. П., Корякин Е. Д., Сивцев С. К., Пономарев Т. Г., Стрекаловская С. Г., Лукин Я., Колпашникова Л. Я., Попова Матрена, Евсеев С. С. уо. д. а.

Хатырыктааҕы (Түбөни, Арбыны, Көбөкөнү, Модуту, Хатырыгы хабаан) секретарынан Кутуков Роман Петрович үлээбитэ. Комсомоллара: Охлопков Е. Г., Павлов Павел, Ваишев К. Г., Устинов Д. В., Ядрихинская К. И., Потапов Д. Е., Колесов П. П., Больницкая А. П., Атласов М. Д., Охлопков Н. В. уо. д. а.

Дьэ бу дьон улууска сир түгэтигин ытыгыга, тыа хаһаайыстыбатын артыаллары, коммуналары тэрийиэ төһүү күүс буолбута. Үгүстэрэ саҥа тэриллибит «Одун», «Чомоорко», «Соттой», «Үүнэр олох», «Кыһыл суһаһык», «Елөксөй үөһэ» уо. д. а. артыалларга комсомольскай ячейкалары салайбыттара, биригэдирирдэринэн үлээбиттэрэ.

нааҕы тэрилтэтин арааппарын туттарбыттара. Итилэр бары Аҕа дойдуну көмүскэлигэр эт-хаан бөлөм буолуутугар көмө буолбуттара саарбаҕа суох.

Комсомоллар бэйэлэрин көмөлөһөөччүлэрэ, солбуйааччылары — пионердар — сайынгы сынналарын базатын тэрийиэ элбэхтик үлээбиттэрэ. 1936 с. Хатырыкка 100 миэстэлээх, Көбөкөнгө 40, Хамаҕатта 50 миэстэлээх пионер лааҕырдарын дьылээр биэр харчыта суох комсомоллор уонна ыччаттар күүстэринэн тутуллубуттара. Хамаҕатта, Көбөкөн лааҕырдара ситэ бүппэтэхтэрэ. Хатырык лааҕырыгар Ворошилов аатынан колхоз председатели урукку комсомолец Е. Г. Охлопков, комсомольскай секретарь Николай Тихонов улахан кыһалатта ороонун, бэрт эрийинэн көгүллэммитэ.

Ол сайын сүннүнэн парка миэстэтин дэхсилээһингэ, ыраастааһынга күүстээх үлэ барбыта. Сүүһүнэн баарай чөгөчөхтөр төһүүнэн түөрүллүбүттэрэ, эмзирбит сытыннаҕа дүлүгүнэр, бөхсүөс ыраастааһына, стадион штaketнигынан эргитилибитэ, Парка миэстэтэ, оллура-боллура грейдэринэн, лаппа ахынан кеннөһүллүбүтэ. Бу үлэлэр барылар комсомолецтар, ыччаттар күүстэринэн, субуотунньук бэрээдэгинэн ытыгылыбыта.

Парка тутууга күргүөмнээхтик 1956 — 61 сс. ытыгылыбыта. Бу бириэмэлэргэ үлээбит комсомол райкомун секретардара М. И. Терютин, Д. И. Винокуров, В. М. Бочкарев, И. З. Кривошап-

Тыыннаах тыоһулар КУЛЬТУРА ПАРКАТЫН ТУТУУГА

Улууска культура парката тутуу 1955 сылтан ыла саҕаламмыта. Оччотооҕу райсовет исполкомун председателин Данил Софронович Протопопов үлэлиирэ. Биридэ биһигини, культура үлээбиттэрин, кабинеттар ыныҕыран ылан баран: «Биһиги республика үгүс оройуоннарыттан улахан кыһалаттан иһэбит, аныаха диэри сыһыалаҕа парката суох олоробут. Онон бэрт түргэнник парка миэстэтин була охсон, тутуутун саҕалаа. Бөдөн тутууларга райсовет үбүнэн көмөлөһүө, оттон кыра тутуулары ыччат күүһүнэн субуотунньуктарынан быһаарыахха» диэн сорук туруорбута.

Ити соругу истээт, комсомол оройуоннааҕы комитетын бастакы секретарыгар Михаил Иннокентьевич Терютинга субэлэһэ тийиһиппит. Киниэхэ парка тутуулары туһунан сорууда ылбыһытын кэпсээбиппит. Киһибит истээт, өрө көтө түспүтэ: «Бэрт сөптөөх дьаһал тахсан эрэр эбит. Биһиги бу дьаһалы өйүүбүт, манна ыччат көмөтүн күүһүрдүөхпүт» диэн тылын биэрбитэ.

Сарсынныгыгар комсомол райкомун секретардара Михаил Терютин, Николай Марков, культура оройуоннааҕы Дьэитин инструктора Семен Алексеев, культура отделыттан мин буоламмыт оройуон киһи, арҕаа, соҕуруу тыаларын уһаты-туора хааман, парка тутуулар сөптөөх миэстэтин көрдүү сылдьан, парка билингини миэстэтигэр харакхыт хатаммыта. Оччотооҕу бу миэстэбит Хамаҕатта нэһилиэтин Ленин аатынан колхоз сирэ буолан хаалан, көгүллээн быстыбаккалар элбэх бириэмэбитин сүтэрбиппит. Кэлин оройуон салалтата ороонун, бэрт эрийинэн көгүллэммитэ.

Ол сайын сүннүнэн парка миэстэтин дэхсилээһингэ, ыраастааһынга күүстээх үлэ барбыта. Сүүһүнэн баарай чөгөчөхтөр төһүүнэн түөрүллүбүттэрэ, эмзирбит сытыннаҕа дүлүгүнэр, бөхсүөс ыраастааһына, стадион штaketнигынан эргитилибитэ, Парка миэстэтэ, оллура-боллура грейдэринэн, лаппа ахынан кеннөһүллүбүтэ. Бу үлэлэр барылар комсомолецтар, ыччаттар күүстэринэн, субуотунньук бэрээдэгинэн ытыгылыбыта.

Парка тутууга күргүөмнээхтик 1956 — 61 сс. ытыгылыбыта. Бу бириэмэлэргэ үлээбит комсомол райкомун секретардара М. И. Терютин, Д. И. Винокуров, В. М. Бочкарев, И. З. Кривошап-

кин тутууга ыччат түмсүүтүн көүлээһингэ сыламтата суох үлээбиттэрин билиэтир наадалаах. Кэлин үлээбит секретардар К. К. Корякин, Д. П. Корякин о. д. а. парка тутуутугар эмиэ биллэр-көстөр суолу хаалларбыттара.

Парка тутуутун былааннааһын, чертэһун онгоруу комсомол оройуоннааҕы комитетын иккис секретара Николай Филиппович Марковка сүктэриллибитэ. Былаан уонна чертеж райсовет исполкомунан биһиргэтиллибитэ. Ити кэниитэн тутуу биһиргэбит чертэһунан тутууларын ытыгылыбыта. Николай Филиппович бэйэтинэн арахсыбакка сылдьан салайсыбыта, хонтуруоллаһыта. Парка бөдөн тутууларын кырдыаҕас болуотунньук оҕоньоттор быһаарбыттара.

Ити сылларга парка 2100 погоннай метр уһуннаах саһыл сизкэтинэн эргичи күрүөлэммитэ, икки сайынгы театрдар, стадион, трибуна, 500 көрөөччүгэ ыскамыайка, спортсменнар, уус-уран самодеятельность кыттааччылары сынныанар, таһнар икки павилионнара, 10-ча атыы-эргин ларектара, дьон олоор, сынныанар ыскамыайкалара о. д. а. тутуллубуттара.

Оччотооҕу парка олохтоох художниктар Афанасий Федорович Шестаков, Тимофей Яковлевич Окочешников о. д. а. күүстэринэн тупсаҕай стендэлэринэн, плакаттарынан ис киирбэх гына киэргэтиллэр буолара. Манна Дьокуускайдааҕы художественнай фонда үлэһиттэрэ бастайааннай көмөгү өр сылларга тэрийбиттэрэ.

Билигин парка санаттансаҥа, сонун онгуктарынан байытыллан, кизэркэин иһэрэ киһи хараҕар быраҕыллар. Оонньуу, көр-нар, ырыа-тойук күөстүү оруйгар, ол иһин парка нэһилиэтинэн таптаан сылдьар миэстэтинэн буолбута биһигини үөрдэр.

Биһиги, парка бастакы тутуучулары, тутуубут сааһыран, төһө да эргэрдэр парката тутуутун бастакы пионердара буоларбытынан киэн туттабыт.

Улуус ыччаттара, бэйэбит хара көлөһүнгүтүнэн тупшут таптаалаах парката алдыаммакка-кээһэмэккэ чөл турарын, айылҕата, ото-маһа силигилини үүнэ-чэчири турууларын туһугар кыһамныыгытын, болвомтодугун уурагытыгар эһигини ыһырабыт.

А. ПРОТОПОВ, СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ

30-С СЫЛЛАРГА КОМСОМОЛ — УЛУУСКА СҮРҮН КҮҮС

Холбоһуктааһыны салгыты тэрийсиги, бүтүүн начальнай үөрэхтээһин, бастакы МТС тэриллиитэ, республика промышленноһугар кыттыгы, үөрэҥ суоҕу үөрэтти түмүктэниитэ. Райкомол бастакы секретардара: Барашков П. М., Тихонов И. Н., Яковлев Н. И., Наумов Н. Т., Жирков З. И.

30-с сылларга Үөдэйгэ, 1 Хомустаахха, Партизанга, Хамаҕатта, Хатын Арыыга, Бөтүнгэ, Хатырыкка, Көбөкөнгө комсомольскай тэрилтэлэр баар буолтара.

2 Модука, Бөтүнгэ, Хамаҕатта, Таастаахха, Партизанга, Көбөкөнгө, Түбэҕэ саҥа аһылыбыт оскуодаларга пионерскай тэриллиитэ тэриллибиттэрэ.

Улууска баар коммуналар, кыра артыаллар холбоһон, колхозтар буолбуттара. Улуус оройуон аатын ылбыта. Куонда Кириэс Нам селота буолта.

Республикаҕа промышленность түрүттэрэ баар буолтара. 1925 с. партия дойдуну индустриализациялаһынга ыһырыта. Ити сыллартан кыһыл көмүстээх Алдан республика киэн туттуута буолта. Онон Саха сириин үгүс ыччата түмсүбүтэ. Биһиги улуустан 30-тан тахса ыччат үөрэнэ, үлэли 1932 с. диэри ытыгылыбыта. Онтон Сангаар таас чоҕо хостонуутун бастакы сылларыгар оройуон комсомолецтара уонна ыччаттара (оччолорго Сангаар биһиги оройуонмутугар киирэрэ) актыыбынай кыттыгыны ылбыттара. 1930 — 35 сс. 60-тан тахса ыччат

Сангаарга үлээбитэ биллэр. Онон комсомольскай тэрийээччинэн Василий Данилович Ядрихинский (кэлин Саха АССР оскуолаһарын үтүөлээх учуутала) аһаммыта. Кэлин комсомол 50 сыллаах үбүлүөйүгэр бара сылдьыбыта. Онон Никифор, Лука, Петр Дураевтар Сангаары түрүттэспит бочуоттаах дьон буолтанын, Федоров И. П., Иванов уо. д. а. бастакы станхонцевтар ааттары ылбыттары билэн, сорохторун кытта көрсөн, сүргэтэ улахан кыһалатта кетүбүллэн кэлбитэ. Онтон Сметанин Я. П. Саха АССР Үрдүкү Сэбиэтин депутаты буола үүммүт. Колмогорова (Олесова), Заровняева, Барамыгина уо. д. а. кыргыттар эмиэ Сангаарга үлээбиттэрэ биллэр.

Оройуонга 1934 с. бааһындай колхозка сүннүнэн бары киириилэрэ ситиһилибитэ. 1936 с. Дьокуускай, Кэбээйи, Горнай оройуоннара тэриллиилэринэн сибээстэн, Намтан тобус нэһилиэк 24 колхозтара олорго бэриллибиттэрэ. Онон 54 колхоз хаалбыта.

1932 с. бүтүүн начальнай үөрэхтээһин тэриллилэринэн элбэх саҥа оскуолалар аһылыбыттара. Сэттэ кылааһы бүтэрбит элбэх ыччаттар, комсомолецтар учууталынан аһаммыттара. Олор иһэригэр Е. О. Ядрихинский, К. П. Суздалов, Г. Д. Барамыгин, Р. П. Кутуков, П. П. Окочешников уо. д. а. учууталлыы барбыттара.

Оройуонга МТС (1931 с. бастакы директор И. Е. Винокуров) тэриллэн, бастакы трактордар кэлэнэр элбэх

ыччат механизатор буолбуттара.

Оройуонга техника кэлитинэн сибээстэн, алта туһаайынан киэҥ суолу онгоруу сорууга турбута. Нам — Дьокуускай (49 км), Хатырык — Туруйа Оспуоһа (72 км). Маны секретарь Николай Тимофеев салайбыта. Нам — Салбан (90 км) суолун Дмитрий Аммосов, Алексей Касьянов салаан онгортубуттара. Нам — Модут (30 км), Кэбээйилир (25 км), Арбынныр (30 км) суоллар онгоруллубуттара. Элбэх ойууур солондон, төһүргэс түөрүллэн, үлэ барыта ат, оҕус, илии күүһүнэн ытыгылыбыттара.

П. М. Барашков билиэтиринэн: «... оройуон комсомолецтара, ыччаттара техниканы баһылааһынга, суол онгоһуутугар, холбоһуктаах хаһаайыстыбаны тэргээһин өтгүнэн бөһүргөтүүгэ 1933 — 37 сс. улахан үлэни ыһыптытара. Оройуонга 1937 с. 70-ча механизатордар баар буолбуттара. Сири онгоруу кэһэбитэ, тупсубута, үүнүүнү да ылыы үрдээбитэ» диэн.

Комсомол райкома обороннай суолталаах үлэни кизниги тэрийсэрэ, 1936 с. 637 чилиэннээх Осовиахим 27 маннайгы сүһүөх тэрилтэлэр бааллара. ОСО, ГТО чилиэннэринэн комсомолецтар, ыччаттар буолаллара. Ворошиловскай ытыгы куруһуоктара, хайыһарынан походтар, куоталаһыһылар тэриллээлэрэ. 1936 с. 100 киһи Намтан Дьокуускайга хайыһарынан киирбиттэрэ. Онон Сэбиэттэр Бүтүн Саха сиригэр сьезтэригэр комсомол оройуон-

Спорт - дьулуур, спорт - тулууру

КИЭН ТУТТАР СПОРТСМЕННАРБЫТ

Сивцев Е.С.-Таллан Бүрэ аатынан Бөтүг орто оскуола таспыт сүүрбэһис үйэ бүтэһик сылын спортивнай олоһор син балайда ситиһилээхтик түмүктээтэ. Уонтан тахса оҕо улуус чемпионнарын уонна призера...

ев бирийин икки төгүллээх иккис призера. М. Порядин бирийин чемпиона, оҕолорго улуус III призера. Улуус хапсаарыга фестивалын чемпиона.

Марков Рома (4 кыл.), улуус аатын ааттаптыт улахан ситиһилээх, ол курдук Бүтүн СР «Боотурдар ооньсуулары» дьин тустуу фестивалын II призера. Маны таһынан начальнай оскуола араас күрэхтэһиллэригэр куруук бастыыр, эт-хаан, өй-санаа өтүнэн дэгиттэр сайдыылаах. Оскуолабыт спортивнай олоһор инники эрэлбит.

Оскуолабыт спортивнай олоһор физрук Нь.Н. Суздамов, «Уруг Уолан» уруогун учуутала И.В. Лукин көмөлөрө улахан. Кинилэр бириэмэлэрин харыстаабакка хас да сыллаах үлэлэрин түмүгү ити буолар.

Түгэнинэн туһанан төрөспүттэргэ Р.А. Марковка, С.Н. Необутовка, А.М. Оконешниковка, П.К. Слепцовка уонна нэһилиэк баһылыгар И.П. Кайгородовка кэлэргэ-барарга транспортынан көмөлөрүн иһин оҕолор уонна учууталлар ааттарын махтанабыт.

Биһиги биер дойдулаахпыт Н.К. Алексеев бирийигэр көнүл тустууга биһиги оскуолатан 4 оҕо миэстэлэһэн улахан ситиһилэммитпит. Онно спонсордаабыт «Дьямпа» бааһынай хаһаайыстыбатын салайааччытыгар Н.С. Суздамов-Күүстээх Мооххо оҕолор уонна тренер аатын махталбытын тирэрдэбит.

К. ИЛЫН, физкультура учуутала. Бөтүр

«Амма» кулуубун хамаанда-та көһө сылдьар Кубогы ылбыта. Былырын Дьокуускайтан «Аргыс» кулууп үһүс төгүлүн ылан, Кубогы бэйэтигэр хаалларбыта. Онтон быйылы Кубок кимизэ тиксибитин ситиһи быһаарыам.

Турнирга уопсайа 9 хамаанда кытынна. Ол курдук: Дьокуускай куораттан - «Аргыс», «Туймаада», «Сэргэлээх» уонна «Хатас», Чурапчыттан - «Маарыкчаан», Амматтан - «Соморсун», Нам улууттан - «Нам», Уус-Алдантан - «Мүрү» уонна олохтоохтортон «Баатаҕай» кытынылар. Билибэт биричиинэн күүстээх кулууптар: Дьокуускайтан - «Дархан» (уруккута «Хатыыстыыр»), «Сайсары», Мэнэттан - «Майа», «Төгүлү» уонна «Амма» кыттыбатылар.

Тоус хамаанданы икки бөлөххө арааран, бастакы ооньсуулар сараланнылар. Бастаан көрөргө бары да тэн соҕус «баайылаах» курдуктар этэ. Онтон ким үчүгэй эрчиллилээҕэ сыһыа тахсан, күүстээхтэр биллэн барбытара. Ол курдук, бастакы бөлөххө хамаандалар бэйэ-бэйэлэрин хардырыта кыайсан, финалга «Аргыс» уонна «Соморсун» тахсаллар. Иккис эмиэ итинник балаһыанньа «Хатас», «Маарыкчаан» көрсүбүттэ. Бэйэбит хамаандабытын ырытар буоллаха, иккис бөлөххө ортоку таһымга ооньсуулар дии саныбын. Бастакы ооньсууга «Хатас» хамаандатын 20:18 ахсаанга кыайан испипит, манна эрчилийбит суоҕа уонна характерытын кыайан көрдөрбөхтүт биллинэ. Иккис ооньсууга «Сэргэлээх» хамаандатын тэн ооньсууга 2:1 ахсаанынан сабырыдыбыт.

Үһүс ооньсуубутун, дьэ, кыһылаахтык мүлчү туттубут. Ол курдук, «Баатаҕай» хамаандатын кытта, эмиэ эрби биитин курдук иһэммит, үһүс быһаарылаах партияра 15:13 ахсаанга хотторон таһыстыбыт. Манна судейство сыһыатынан, улахан алҕас тахсыбытын, иккис судуйа наадалааһынан аахпата. Уопсайынан, биһиги хамаанда ооньсуу таһыма уонна хамсааныбыт хаачыстыбата намыһахтар дьин билинээххэ наада. Аны иннибитигэр хас да күрэхтэһиллэр күүттэллэр. Онно элбэх сыралаах эрчил-

лиилэр, сүүрүүлэр күүттэллэрин уонна инники итэстэрбитин ырытыһан, өйдөһөн билинээх тустаахпыт. Биер сүүрүн бириччинэн, хамаанда састааба толорута суох кыттыта буолар уонна сүүрүн итэстэспит, бу ооньсуу хамаанда састааба атын атын нэһиликтэргэ олоһорбут буолар. Бу дьону түмүргэ олус ыарахан. Билигин инники сыалбыт дьин итэстэрбитин бары биергэ түмсэн, кыттыһан, биер санааҕа киириэхпитин наада. Оччоҕо хамаанда састааба бэйэ-бэйэтин өйдөһөн инники сыалга тахсыан сөп. Мин онук санаалаахпын.

Аны билигин финалбытыгар эргиллэбит: бастакы көрсүһүүтэ, «Хатас» «Соморсуну» 2:0 хотто. «Аргыс» «Маарыкчаанга» 0:2 сабырытарда уонна Кубок хаһаайынын былдыһыта «Маарыкчаан». «Хатаһы» 2:1 ахсаанынан кыайан, үрдүк үөрүүнэн кыайылаах таһыста.

Анал бириестэринэн наһараадаланылар: «Бастын ооньсуоччунан» Саха ВА хамсааныгар биер бастакынан сарах аспыт, Саха ВА тыа сириин волейболистарын ассоциациятын бастакы президеңэ, «Маарыкчаан» кулууп капитана Петр Гуляев ааттанна. «Бастын күүстээх охсооччу» бирийи «Аргыстан» Александр Саввинов, «Бастын туруорааччыны» «Хатастан» Константин Гаврильев, «Бастын көмүскээччини» «Соморсунтан» Юрий Кононов ыллылар. «Хамаанда туһалаах ооньсуоччунан» Семен Слепцов «Аргыстан» ааттанна. Маны таһынан, Нам улууһун хамаандата эбии бириестээх баран, «Баатаҕай» хамаандатын чилиэнигэр, урукку өттүгэр, биһиги оройуоммутун элбэхтик көмүскээбит, биер бастын туруорааччыга Василий Рожинга туттарда.

Күрэхтэһиһи тэрийээччилэр бу турнир кыайылаахтарын Кубогунан, медалларын, II-с уонна III-с призердарын эмиэ медалларын уонна олохтоох дьаһалта аатыттан бириччин бэйэлэригэр сүөгэйинэн, кымыһынан, үүтүнэн «өттүк харалаах» дьинилэригэр үөрдөн-көтүтөн атаардылар.

Анатолий СОФРОНОВ, I Хомуустаах

БИЛЭРИИЛЭР-РЕКЛАМА

ООО «Намский гранильный завод» объявляет конкурс на должность оценщика бриллиантов - контролера ОТК, с последующим обучением на курсах в г. Смоленске.

Требования: высшее техническое образование возраст от 25 до 35 лет умение работы на компьютере. Заявки принимаются до 20 марта 2001 г. Справки по телефонам: 21-8-60 21-9-98 в рабочее время. Администрация завода

Намскому ГУП по ремонту и содержанию а/дорог требуются на работу:

- * заместитель директора с высшим техническим образованием - 1 чел. * заместитель главного бухгалтера с высшим бухгалтерским образованием - 1 чел. * Дорожный мастер со среднеспециальным дорожным образованием - 2 чел.

За справками обращаться по тел. 2-13-71 с 8 до 17 ч.

Гараж, бааннык көндөйүн онорууга сакаас ылабыт, матырыйалбыт бэйэбититтэн. 6 x 6 дьин көндөйүн аты-ылыбыт (лафет). Билсэр тел. 22-2-16.

УЛУУСТААҔЫ ИСТИБЭТТЭР ОБЩЕСТВОЛАРЫН ЧИЛИЭТТЭРЭ УОННА ИСТИБЭТ, САҔАРБАТ ОБОЛОРОДОХ ТӨРӨПҮТТЭР БОЛҔОМТОЛОҔУГАР

Бу дьыл кулун тутар 19 күнүттэн муус устар 1 күнүгэр дьэри общество уокуока турар уонна туруон бадалаах дьонно перерегистрация ытыллар.

Онно кэлэргитигэр бэйэбитин кытта паспоргытын, пенсионнай дастабырыаннаһытын уонна МСЭ (ВТЭК) ыспараапкатын илдэ кэлэбит. Атын сиргэ үөрэнэ сылдьар оҕолордоох төрөспүттэр оҕолоргут даннайдарын адаларгытыгар.

Улуустаагы истибэттэр обществолара

Намнаагы педагогической училищени 1976 сыллаахха бүтэрбиттэр 25 сылларын, 1981 сыллаахха бүтэрбиттэр 20 сылларын бэлиэтир «Көлүнэлэр көрсүһүүлэригэр» ити сыллардаагы выпускниктары ынырабыт. 2001 сыл кулун тутар 24 күнүгэр НПУ-га. Регистрация сарсыарда 10 чаастан. Билсэр тел. 21-6-32 (үлэ бириэмэтигэр).

ГУП «Ас-үөл» заключает договора контрактации с хозяйствами и населением улуса на закуп молока по цене 11 руб. за I сорт, 10 руб. за II сорт. Обращаться по адресу: с. Нам, ул. Ленская, 103. Тел. 21-5-61.

Считать недействительным утерянный аттестат серии А № 13797995, выданный 17 июля 1997 г. Кобяконской средней школой на имя Слепцовой Екатерины Павловны.

Кривошапки Александр Иннокентьевич аатыгар бэриллит НЧ 201229 №-дээх байыаннай билиэт сүппүтүнэн дьингэ суоһунан ааҕарга.

Мохначевская Мария Петровна аатыгар бэриллит 289313 №-дээх ветеранскай дастабырыанна сүппүтүнэн дьингэ суоһунан ааҕарга.

Считать недействительным утерянный военный билет № 2049206, выданный на имя Колесова Юрия Михайловича.

ЧУОЛКАЙДААҔЫН

Биһиги ааҕааччыбыт көрдөһүүтүнэн б.д. олунньу 20 күнүгэр «Бэйэ холун билинээххэ» дьин ыстатыйа авторынан Ион Иванович Москвитин буоларын биллэрэбит. Манна инициаллар уонна араспаанна сөп түбэһииһитэ тахсыбыт.

Редакция

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги эдьийбитин, балтыбытын Жиркова Мария Петровна күн сириттэн сүтэрбиппит номнуо I сылын туолар. Маша 1952 сыллаахха бэс ыйын 23 күнүгэр Таастаах нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Маша кыра эрдэттэн араас үлэ үлэһи үөрэммитэ. Маша ыраастык туттар, сүрэхтээх, сэмэй кыыс буола улааппыта. 1961 сыллаахха Таастаах начальнай оскуолатыгар I кылааска үөрэнэ киирбитэ. Таастаах начальнай кылаа-

һын бүтэрэн баран I Хомуस्ताахха салгы үөрэнэ киирбитэ. 1971 сыллаахха орто оскуоланы бүтэрэн баран комсомольскай путевканы «Нам» совхозка икки сыл ыанньыксыттабыта. 1973 сыл күһүнүгэр Одьулууннаагы ОНТУ-га бухгалтер курсугар үөрэнэ барар. 1974 сыллаахха үөрэтин бүтэрэн диплом ылан «Нам» совхозка кассирьан үлэһи киирэр. Маша бухгалтерьан, кассирьан Үөдэйгэ, Партизанга, Салбанга өр кэмнэргэ үлэлээбитэ. Үлэлээбитин кэмигэр Маша общественной үлэҕэ, субуотунньуктарга мэлдьитин инники сылдьара. 1989-1990 сылларга куоракка тыа хаһаайыстыбатын техникумтун үөрэххэ киирэн үөрэнэн бүтэрбитэ. Дьин кэргэнигэр сүрдээх өйбүл, үлэһит киһини буолар. Биһиги Машабыт бу орто дойдуга айдарыллан үөскээбит аналын икки уол оҕону хаалларбарда. Кини сырдык мөсүөнүн биһиги, биергэ төрөөбүттэрэ, аймахтара хаһан да умнуохпут суоҕа. Кини туһунан үтүө өйдөбүл бар дьонго үйэ-саастухары хаалыахтын. Биергэ төрөөбүттэрэ, оҕолоро, кийиттэрэ, күтүөтэ, сизинэрэ

Дьинбэ-дьэбэ-2001 КӨР-КҮЛҮҮ КОНКУРСУН БАЛАҔЫАННАТА. Сыала-соруга: Эдэр толорооччулары, сана коллективтары арыйы, көр-күлүү жанрын үрдэти, дьонно тириэрдии, олохтоох автордар айымньыларын сырдатты. Кыттааччылар: Сааһуотан хааччага суох, коллективынан, соҕоохтуу киириэхтэрин сөп. Балаһыаннааҕа киирэллэр: диалогтар, монологтар, сценкалар, интермедиялар, комедиялартан быһа тардылар, көрдөөх ырыалар толорооччулар талыларынан. Ирдэбиллэр: Толоруу маастарыстыбата, көстүүм, гримм, айымньыны сөптөөхтүк көрөөччүлэргэ тиэрдии. Бириэмэтэ: Муус устар 8 күнэ. Конкурс күнүс 2 чаастан. Киири билиэт сыаната - 10 солк. 19 чаастан кыайылаахтар гала-концерта. Билиэт сыаната - 20 солк.

РЕДАКТОР В.Г.КАСЬЯНОВ. ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; редакционной издательской система — 21141. Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Нам улууну дьаһалтата, редакция коллектива. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну контуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлениетыгар регистрациаламьыт нүмэрэ — Я 0085. Сурукка ааккытын-суолутун, үлэтин, дьини аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияга киирбит суруктар төнөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатын кыһын мэдир биер буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улууну хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай ул. 1. E-mail: editor@namtsy.sakha.ru. Талылына уонна таһылына «Энсиэли» хаһыат редакционной-издательской систематыгар. Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бэчээттэнэ, Орджоникидзе ул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис. Индекс — 54889. Тираһа — 2692 Бэчээкэ или баттанна — 12:00 ч, 19.03. 2001 Сакааһын №-рэ — 32